

KUPAX00WVELM

KRAJSKÝ ÚŘAD
Pardubického kraje
odbor životního prostředí a zemědělství

Váš dopis ze dne:
Vaše značka:
Spisová značka: SpKrÚ 10503/2021/OŽPZ
Č. j.: 17264/2021/OŽPZ/Si
Telefon: 466 026 111
E-mail: posta@pardubickykraj.cz
Vyhотовeno: v Pardubicích dne 24. 2. 2021

dle rozdělovníku

R O Z H O D N U T Í

Krajský úřad Pardubického kraje jako věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody (dále též „krajský úřad“) dle § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále též „zákon o ochraně přírody“), a dle § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění, rozhodl tak, že výjimku dle § 56 odst. 1 písm. a) a c) zákona o ochraně přírody ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů, konkrétně ze zákazů rušit jedince druhu rorýs obecný (*Apus apus*), a dále ze zákazů ničit či poškozovat stanoviště tohoto druhu, a to z důvodu připravované akce s názvem „Realizace úspor energie – SOU Svitavy, objekt Kloudy“, Pardubickému kraji, IČO 70892822, se sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice,

POVOLUJE.

V souladu s ustanovením § 56 odst. 3 zákona o ochraně přírody stanovuje krajský úřad následující opatření ke zmírnění negativního vlivu záměru na jedince předmětného zvláště chráněného druhu:

1. Stavební práce v půdním prostoru a na průčelí řešeného objektu nesmí probíhat v období od 1. května až do 15. srpna kalendářního roku.
2. Pod střešní římsu na průčelí řešeného objektu musí být instalována přímo do zateplení minimálně jedna alespoň dvoukomorová budka pro rorýse.

Výjimka povolená tímto rozhodnutím se vztahuje rovněž na dodavatele prací, kteří musí být před realizací záměru držitelem výjimky prokazatelným způsobem poučeni (například zápisem do stavebního deníku) o všech podmínkách tohoto rozhodnutí.

Výjimka povolená tímto rozhodnutím je platná ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí do doby kolaudace stavby, nejpozději však do 31. 12. 2023.

Rorýs obecný je druhem, který je předmětem ochrany dle práva Evropského společenství, konkrétně podle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků.

Účastníkem řízení dle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále též „správní řád“), je: Pardubický kraj, IČO 70892822, se sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice.

ODŮVODNĚNÍ:

Dne 4. 2. 2021 obdržel krajský úřad žádost Pardubického kraje o povolení výjimky ze základních ochranných podmínek zvláště chráněného rorýse obecného. Rorýs obecný je dle Přílohy č. III vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody, v platném znění, zařazen mezi ohrožené zvláště chráněné druhy.

Předmětem záměru má být výměna všech původních zdvojených oken za nová plastová, výměna vstupních dřevěných dveří za nové z hliníkových profilů a zateplení fasády objektu tepelně izolačním kompozitním systémem (ETICS) s tepelně izolační vrstvou z šedého EPS tl. 150 mm a 130 mm. Dále je navrženo zateplení podlahy půdy, oprava omítek v suterénu budovy a zřízení nuceného větrání v jednotlivých učebnách.

To, že je předmětný objekt stanovištěm zvláště chráněných rorýsů obecných, vyplývá z posouzení stavby z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných druhů živočichů (zpracoval Mgr. Jiří Mach, 2020). Zpracovatel posouzení předpokládá, že v daném objektu hnízdí minimálně 1 pár tohoto druhu v oblasti pozednice za okapovými svody v podstřeší budovy (pozednice východní stěny).

Krajský úřad opatřením č. j. 11431/2021/OŽPZ/Si ze dne 4. 2. 2021 informoval o zahájení řízení účastníka řízení a spolky, které krajský úřad požádaly o informování o zahajovacích řízeních. Účast v řízení dopisem ze dne 8. 2. 2021 oznámila Východočeská pobočka České společnosti ornitologické, která tak získala postavení účastníka správního řízení. Krajský úřad dále uvedeným opatřením seznámil účastníky řízení s návrhem podmínek, které hodlal v případě povolení výjimky stanovit. Žádný z účastníků řízení v jeho průběhu neuplatnil svoje stanovisko, ani neučinil žádný jiný návrh, ani se nevyjádřil k návrhu stanovených podmínek. Krajský úřad má za to, že žádost včetně příloh byla dostatečným podkladem rozhodnutí, na základě kterého byl zjištěn stav věci, o němž není pochyb, a proto přistoupil k vydání rozhodnutí bez dalšího dokazování.

Žadatel předložil společně s žádostí projektovou dokumentaci záměru (DSJ, zpracovala společnost SINC s. r. o., z. č. 201005) i posouzení předmětné stavby z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných druhů živočichů (zpracoval Mgr. Jiří Mach, prosinec 2020). Tyto materiály budou podkladem pro vydání rozhodnutí.

Zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Dle ustanovení § 50 odst. 2 zákona je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů. Výjimku ze základních podmínek ochrany lze dle ustanovení § 56 zákona udělit mimo jiné v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody a u zvláště chráněných druhů, které jsou navíc předmětem ochrany podle práva Evropského společenství, jen pokud je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení a pokud povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu z hlediska ochrany. Druh rorýs obecný je předmětem ochrany dle práva Evropského společenství (viz výše).

Zájem ochrany přírody krajský úřad shledává v ochraně jedinců výše uvedeného druhu, jenž byl dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody, v platném znění, zařazen mezi zvláště chráněné druhy, a který je navíc předmětem ochrany dle práva Evropského společenství, a zejména v ochraně jeho stanovišť. Ochrana přírody je dle ustanovení § 58 odst. 1 zákona o ochraně přírody veřejným zájmem a každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona. Dle ustanovení § 16 odst. 1 vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody, je základem ochrany živočichů komplexní ochrana jejich stanovišť.

Rorýsi obecní žijí v hejnech, která mohou být i značně početná. Rorýsi jsou řazeni mezi nejlepší letce v celé ptačí říši. V letu tráví převážnou většinu času. Na pevné zemi je

možné ho spatřit pouze v době hnízdění. Rorýs obecný hnízdí v téměř celé Evropě, na velkém území Asie a v severní Africe. Je tažný, a tak ročně musí dvakrát konat dlouhou cestu až do subsaharské Afriky, resp. zpět. Jedná se o hmyzožravce, který svou kořist chytá za letu. Rorýs obecný hnízdí ve všech možných puklinách a škvírách na budovách, pod střechou nebo pod trámy. K jednomu hnízdu se přitom vrací rok od roku a v případě potřeby je vylepšuje. Rorýsi dříve hnízdili pouze ve skalních štěrbinách nebo v dutých stromech, rozvoj měst jim ale přinesl nepřeberné množství nových hnízdních možností. Hnízdo rorýsů je malá a plochá stavba z různých stébel, pírek, žíní či podobného materiálu, který je slepován na vzduchu tuhnoucími výměšky slinných žláz. Samička snáší do hnízda na začátku měsíce května nejčastěji dvě až tři bílá vajíčka, ze kterých se zhruba po 20 až 22 dnech líhnou holá mláďata. Rychlost jejich růstu je do značné míry závislá na počasí. Za chladných a deštivých dnů nejsou rodiče schopni nachytat dostatečné množství hmyzu a doba pobytu mláďat na hnízdě se může prodloužit až o 14 dní. Mladí rorýsi jsou ale dobře připraveni na případná krátká období hladu. Brzy po vylíhnutí si nahromadí značné množství rezervních látek, které jim pomohou přežít třeba až týden bez potravy. Navíc jsou krátkodobě schopna upadnout do stavu jakési letargie, při které se jim sníží veškeré metabolické a fyziologické pochody. Mláďata jsou krmena oběma rodiči, kteří jim přinášejí potravu v podobě malých kuliček slepených z drobného hmyzu. Hnízdo opouštějí rorýsi nejdříve v polovině měsíce července, avšak toto období se může v závislosti na počasí prodloužit až do druhé poloviny měsíce srpna. Faktorem, který rorýse v současné době nejvíce ohrožuje, jsou stavební úpravy objektů, které využíval k hnízdění.

Pardubický kraj požádal o povolení výjimky z důvodu plánovaného provedení energeticky úsporných opatření, což se má následně pozitivně promítnout na energetické náročnosti daného objektu a ve svém důsledku mají mít tato opatření dle žadatele pozitivní vliv na životní prostředí. Rovněž krajský úřad spatřuje v zateplení a regeneraci objektu existenci veřejného zájmu, který spočívá především v tepelných úsporách, což by mělo skutečně mít příznivé důsledky pro životní prostředí. Úspora tepelné energie u zateplených domů byla u těchto typů stavebních úprav objektů při kontrolních měřeních zjištěna v rozmezí od 30% do 50% oproti původnímu stavu. Regeneraci objektu má být zároveň chráněna stavební konstrukce domu, prodloužena jeho životnost a zlepšen architektonický vzhled objektu. Na základě správního uvážení dospěl krajský úřad k názoru, že převažujícím veřejným zájmem, pro který lze výjimku v tomto případě povolit, je **veřejný zájem** na úsporách energie. Tento veřejný záměr má své vyjádření i v dotačních titulech, které za tímto účelem (opravy a zateplení) poskytuje stát i Evropská unie.

Zejména z důvodu přijetí opatření, díky kterému má být umožněno rorýsům obecným (ve stejném rozsahu) využívat daný objekt k hnízdění (instalace budky) i po provedeném zateplení objektu, má krajský úřad za to, že v tomto konkrétním případě **převažuje jiný shora definovaný veřejný zájem nad zájmem ochrany přírody**.

Dle ustanovení § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody může být důvodem k povolení výjimky jiný naléhavý důvod převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodu sociálního a ekonomického charakteru a důvodu s příznivým důsledkem nesporného významu pro životní prostředí. **Jiný naléhavý důvod** s převažujícím veřejným zájmem, který má význam pro životní prostředí, shledává krajský úřad zejména v úsporách energie.

Krajskému úřadu byl předložen záměr v jediné variantě. Krajský úřad neshledal jiný možný způsob jak snížit energetickou náročnost daných budov, než který byl krajskému úřadu předložen, tj. zateplení za použití kontaktního zateplovacího systému s tepelnou izolací a tenkovrstvou omítkou. Možným jiným řešením by bylo ponechání budovy v současném stavu. Tato tzv. nulová varianta by však neřešila problém s vysokou energetickou náročností objektu. V tomto kontextu je stanovené řešení se zachováním možnosti následného obsazení dutin **řešením nejuspokojivějším**.

K tomu, aby byl snížen případný negativní dopad záměru na rorýse obecné, stanovil krajský úřad podmínky, jejichž splněním udělenou výjimku podmínil. Krajský úřad má za to, že při dodržení těchto podmínek, při jejichž stanovování vycházel ze závěrů předloženého biologického posouzení a z doporučení uváděných v odborné literatuře zabývající se touto problematikou, bude i nadále udržena populace **rorýsů obecných ve stavu příznivém z pohledu ochrany přírody**, čímž je splněna poslední zákonná podmínka nezbytná pro povolení výjimky.

Jak již bylo uvedeno, tak krajský úřad vycházel při stanovování podmínek z doporučení uváděných zpracovatelem posouzení stavby a z doporučení uvedených v odborné literatuře zabývající se touto problematikou. Krajský úřad rovněž seznámil účastníky řízení s návrhem podmínek, přičemž žádný z účastníků řízení v průběhu správního řízení neuplatnil k tomuto návrhu žádné připomínky.

Období možné realizace záměru bylo stanoveno tak, aby nezasahovalo do období hnízdění rorýsů. Rorýsi obecní se vrací ze svých afrických zimovišť koncem měsíce dubna. Za relativně bezpečný termín, kdy by již měly být rorýsy opuštěny dutiny, ve kterých hnízdili, lze dle odborné literatury považovat polovinu měsíce srpna. Z uvedeného důvodu krajský úřad vyloučil provedení prací na těch částech domu, kde rorýsi hnízdí, v období od 1. 5. do 15. 8. kalendářního roku.

Jako kompenzace za zaniklé hnízdní možnosti musí být umístěna do přesně vymezeného prostoru speciální vícekomorová budka pro rorýse. Tímto opatřením má být kompenzován zánik jednoho hnízda.

Jelikož byly splněny všechny zákonem stanovené podmínky pro povolení výjimky ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů, krajský úřad tímto rozhodnutím Pardubickému kraji požadovanou výjimku povolil.

Účastníkem řízení dle § 27 správního řádu jsou Pardubický kraj, město Svitavy a Východočeská pobočka České společnosti ornitologické.

POUČENÍ:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat, v souladu s ustanovením § 81, § 82 a § 83 správního řádu do 15 dnů od jeho doručení, odvolání k Ministerstvu životního prostředí, prostřednictvím Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru životního prostředí a zemědělství. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

Ing. Martin Vlasák
vedoucí odboru

ROZDĚLOVNÍK:

účastníci řízení:

- Pardubický kraj, odbor majetkový, stavebního řádu a investic
- město Svitavy (DS)
- Východočeská pobočka České společnosti ornitologické (DS)

na vědomí - DOSS:

- město Svitavy, Městský úřad, orgán ochrany přírody (DS)
- město Svitavy, Městský úřad, stavební úřad (DS)
- ČIŽP, oblastní inspektorát HK (DS)